

606

F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

عصر جمعه
۹۳/۱۱/۱۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۳

مجموعه الهیات و معارف اسلامی (۱- ادیان و عرفان ۲- تاریخ و تمدن ملل اسلامی ۳- عرفان اسلامی)
(کد ۱۱۱۴)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	ادیان و مذاهب	۳۵	۵۱	۸۵
۴	تصوف و عرفان	۲۵	۸۶	۱۱۰
۵	تاریخ اسلام	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۳۰	۱۴۱	۱۷۰

بهمن ماه سال ۱۳۹۲

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.
این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ و تکثیر سوالات پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

Part A: Vocabulary

Directions: Choose the word or the phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark your answer sheet.

- 1- Police officers should be commended for their _____ service to the community.
1) benevolent 2) harsh 3) hasty 4) peculiar
- 2- Despite her _____ arguments, the candidate attracted an enthusiastic following.
1) plausible 2) wholesome 3) specious 4) thorough
- 3- Toni has been _____ to achieve musical recognition for the past ten years.
1) prevailing 2) displaying 3) appreciating 4) striving
- 4- Thousands of families came here seeking _____ from the civil war.
1) remedy 2) refuge 3) remnant 4) rebellion
- 5- Many persons in the _____ were awakened by the blast, and some were thrown from their beds.
1) thrill 2) urbanity 3) vicinity 4) fatigue
- 6- I cannot believe that your parents would _____ such rude behavior.
1) endorse 2) hinder 3) postpone 4) seclude
- 7- Although I had already broken most of her dishes, Jacqueline was _____ enough to continue letting me use them.
1) thrifty 2) indigent 3) financial 4) magnanimous
- 8- Even when someone has been found innocent of a crime, the _____ often remains.
1) endeavor 2) stigma 3) urge 4) quest
- 9- I was badly scared when the explosion made the whole house _____.
1) vacillate 2) resurge 3) decline 4) quake
- 10- The poison produced by the frog's skin is so _____ that it can paralyze a bird or a monkey immediately.
1) pungent 2) swift 3) lethal 4) treacherous

Part B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

Air pollution has always accompanied civilizations. Pollution started from the prehistoric times when man created the first fires. According to (11) _____ in the journal *Science*, "soot (12) _____ on ceilings of prehistoric caves provides ample evidence of the high levels of pollution that was associated with (13) _____." The forging of metals appears to be a key turning point (14) _____ significant air pollution levels outside the home. Core samples of glaciers in Greenland indicate (15) _____ in pollution associated with Greek, Roman and Chinese metal production, but at that time the pollution was comparatively less and could be handled by nature.

- 11- 1) a 1983 article 2) article for 1983 3) a 1983rd article 4) article in 1983
- 12- 1) was found 2) having found 3) found 4) to be found
- 13- 1) inadequate ventilating open fires 2) inadequate ventilation of open fires
3) open fires inadequate ventilation 4) open fires in inadequate ventilation
- 14- 1) for creation in 2) in creation for 3) in the creating for 4) in the creation of
- 15- 1) increases 2) increased 3) the increasing 4) they increased

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read there following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1:

Ritual is a prescribed form of activity which gives social expression to a religious purpose . Properly speaking, It is not belief or dogma, but rather a religious code of manners. Through long experience a particular group learns how best to express its common religious feelings. These forms of activity are handed down from one geeration to the next, thus establishing a bond of unity with the past as well as providing a mechanism for common religious expression. Some traditions, notably those of primitive cultures, have extremely complicated rituals for every occasion of religious significance. Often the ritual must be enacted with absolute fidelity or the gods will show their displeasure by harming man. Advanced traditions generally allow more freedom in ceremonial behavior and consequently have a greater degree of deviation.

Religious ritual is most usually a function of priests within institutional churches. Their concern is for ceremonial purity and the fulfillment of all the minute requirements which the institution carries from one generation to the next. For the most part the priests claim that the ritual is divinely ordained and that its enactment is of primary importance to deity. However ritual is interpreted, it must be considered as one of the primary forces, which stabilize and give continuity to institutional religion. It also appears to serve man's deep-seated urge to formalize and stylize his most significant acts. Religious rituals are most evident at such moments in life as birth, marriage, and death. When a people are primarily dependent upon agriculture, there are innumerable rituals associated with the harvest; and seafaring people develop rituals around the naming and launching of ships.

- 16- **What is the writer's purpose in this passage?**
 1) To argue 2) To inform 3) To compare 4) To criticize
- 17- **The word "next" in line 4 refers to ----- .**
 1) activity 2) form 3) ritual 4) generation
- 18- **According to the passage, advanced traditions ----- .**
 1) would not make people afraid of the gods' anger
 2) allow people to enact rituals in any way they like
 3) allow new patterns in their ceremonial behavior
 4) would not allow any deviation from the traditional rituals
- 19- **According to the passage, people develop rituals ----- .**
 1) according to their important acts
 2) to thank the gods for the harvest
 3) only at some specials moments in life
 4) to protect themselves from the forces of nature
- 20- **Which of the following questions doesn't the passage answer?**
 1) What are rituals? 2) Do rituals stay long?
 3) Why do rituals change? 4) What purposes do rituals serve?

paid occasional worship to certain nature deities, among them goddesses known as al-Lat, al-Uzzah, and al-Manat. It was also their custom to make pilgrimages during certain months of the year to sacred places and shrines. The most important of these shrines was the Kaaba in Mecca. On the eve of Islam a new element in Arabian religion was introduced by a vaguely defined group called the Hanifs, who were dissatisfied with the pagan outlook and beginning to quest toward monotheism.

- 26- **According to the passage, before the introduction of Islam ----- .**
 1) there were no religious rituals
 2) the Arabs had no conception of time
 3) the Arabs believed time was a negative destructive force
 4) poetry was the medium through which philosophies were preached
- 27- **The word "outlook" in line 4 can best be replaced by ----- .**
 1) opinion 2) character 3) behavior 4) attitude
- 28- **According to the passage , the Prophet's message ----- .**
 1) referred to time as a positive force
 2) was to use time to control your destiny
 3) had to do with the introduction of a new force
 4) was life would be meaningless beyond the here and now
- 29- **Which of the following is NOT true about the desert Arabs?**
 1) They believed in creatures with magical powers.
 2) They would search for a meaning to life.
 3) They went on religious journeys.
 4) They worshiped idols.
- 30- **According to the passage, the Hanifs ----- .**
 1) were the most religious people among the Arabs
 2) tried to find a replacement for paganism
 3) had a negative outlook on life
 4) built sacred shrines in Mecca

زبان عربی

- ■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۳۱ - ۳۸)
- ۳۱- « أُحذَرُكُمْ الدُّنْيَا، فَإِنَّهَا حَلْوَةٌ خَضْرَاءَ، حُفَّتْ بِالشَّهَوَاتِ وَ رَاقَتْ بِالْقَلِيلِ، لَا تَدُومُ حَبْرَتُهَا وَ لَا تَوْمَنُ فُجَعَتُهَا!»:
- (۱) شما را از دنیا برحذر می‌دارم، چه شیرین و سرسبز است و با شهوات احاطه شده و به اندک چیزی دل خوش می‌کند، آراستگی‌اش دوام ندارد و از فاجعه‌اش ایمنی نیست!
- (۲) از دنیا بر حذر باشید که شیرین و سبز است، اما با خواسته‌های نفسانی پوشانده شده و به اندک چیزی چشم می‌دوزد، رنگ و رویش بی‌دوام است و از فاجعه آن گریزی نیست!
- (۳) از دنیا دوری کنید که آن ظاهری زیبا و فریبنده دارد، اما سرشار از امیال نفسانی است و به اندک چیزی از شما طمع دارد، زینتهایش هیچ دوامی ندارد و از شکم پرستی‌اش ایمنی نیست!
- (۴) شما از دنیا دور داشته شده‌اید، چه دنیا فقط ظاهری زیبا و شیرین و سرسبز دارد، اما نفس پوشیده از شهوتهاست، از اندک چیزی خوشش می‌آید، زینت ظاهریش بی‌دوام است و از مصیبتش ایمنی نیست!

۳۲- « إن أهميته لا ترجع إلى أنه كان كاتباً من كتاب الدواوين و إنما ترجع إلى أنه كان مترجماً، و حاول أن ينقل إلى العربية خير ما عرفه في الفارسية!»:

- ۱) وی که نویسنده‌ای از کاتبان دربار بود از اهمیت بسیاری برخوردار است، فقط به این دلیل که هر آنچه را در زبان فارسی مفید می‌دید، وارد زبان عربی می‌کرد!
- ۲) اهمیتی که او در زبان عربی دارد به دلیل نویسندگی وی در دیوان نیست، زیرا او مترجم هم بود و سعی داشت همه چیزهای مفیدی که در زبان فارسی وجود داشت به عربی ترجمه کند!
- ۳) اهمیت او به این مربوط نمی‌شود که نویسنده‌ای از کاتبان دیوانهای دولتی بود، بلکه به این مربوط می‌شود که او مترجم بود، و سعی کرد بهترین چیزی را که در فارسی می‌شناخت به عربی منتقل کند!
- ۴) جایگاه والایی که او از آن برخوردار است بخاطر این نیست که نویسنده دیوان بود، بلکه به این خاطر است که او مترجمی بود که بهترین چیزهایی را که در زبان فارسی می‌یافت به عربی منتقل می‌کرد!

۳۳- « النهضة العلمية الواسعة التي أوجدها الفاطميون كانت توارثها نهضة أدبية واسعة، لأنهم يرون من الضروري وجود مجموعة مفلحة من الشعراء و الكتاب تنافح عن مذهبهم!»:

- ۱) نهضت وسیع علمی را که فاطمیان ایجاد کردند نهضتی وسیع ادبی پشتیبانی می‌کرد، زیرا آنها وجود گروهی زبده از شاعران و نویسندگان را که از مذهبشان دفاع کند، ضروری می‌دانستند!
- ۲) حرکت علمی وسیعی را که دولت فاطمی ایجاد کرده بود با یک نهضت ادبی دیگر در رقابت بود، چه آنها معتقد بودند که باید در اطرافشان گروهی شاعر و نویسنده ماهر باشد که به ستیز با رقیبان آنها بپردازد!
- ۳) حرکت علمی گسترده‌ای که فاطمیان شروع کرده بودند، بوسیله جنبشی ادبی و وسیع حمایت می‌شد، به این دلیل که آنها گروهی قوی از شاعران و نویسندگان را در اطراف خود جمع کرده بودند تا از طریقت آنها پشتیبانی کنند!

۴) فاطمیان نهضتی علمی و فراگیر ابداع کردند که با یک حرکت ادبی و وسیع دیگر در ارتباط بود، چون آنان بر این عقیده بودند که باید مجموعه‌ای ارزشمند از شاعران و نویسندگان در کنار آنها حضور داشته باشند تا از مسلک آنها دفاع کنند!

۳۴- « وأعلم علماء ليس بالظن أنه إذا نل مولى المرء، فهو ذليل!»:

- ۱) بدان و آگاه باش- آگاهی از سر یقین- که اگر دوست و سرور تو خوار شود، تو هم خوار می‌شوی!
- ۲) قطعاً به یقینی- که گمان نیست- رسیده‌ام که اگر مولی و پسر عم انسان ذلیل شود، او نیز ذلیل است!
- ۳) علمی که از روی یقین باشد مرا آگاه می‌کند که خواری نوست و مولای هر کس سبب خواری می‌شود!
- ۴) یقین دارم و دانشم از روی شک و گمان نیست، هرگاه مولی و عم انسان را ذلیل‌کنند خود را خوار کرده‌اند!

۳۵- « فإن فاز سهمٌ للمنية، لم أكن جزوعاً، وهل عن ذاك من متأخراً!»:

- ۱) تیر مرگ هرگز خطا نمی‌رود، من هم از آمدن مرگ پریشان نیستم، چون ناگزیر روزی به سراغم خواهد آمد!
- ۲) اگر مرگ بر من غلبه کند ناراحت و پریشان نمی‌شوم، چون هیچ‌کس نمی‌تواند آن را به تأخیر اندازد!
- ۳) اگر قرعه به نام مرگ افتد من بی‌تاب نمی‌شوم، آیا برای موعد فرا رسیدن مرگ تأخیری وجود دارد!
- ۴) تیر مرگ چنانچه به خطا نرود بی‌قراری نمی‌کنم، باشد که تأخیری در موعد مرگ حاصل آید!

۳۶- ﴿ لا يجرمنكم شأن قوم على ألا تعدلوا ﴾. عین الخطأ في المفهوم:

- ۱) معاداة إنسان لا تيرر ممارسة الظلم عليه! ۲) كراهة أحد لا يسوغ الاعتداء عليه!
- ۳) إجراء العدل لازم في جميع الأحوال! ۴) ترك المعاداة خير وسيلة لإجراء العدل!

- ۳۷- « قبل از مُردن یک ضربه به خود بزن، آنگاه دو ضربه به دیگری! ». عین الصحيح:
- ۱) إضرب نفسك ضربة قبل الممات، ثم إضرب غيرك ضربتين!
 - ۲) قبل الممات إضرب نفسك ضرباً واحداً، ثم ضربين اثنتين غيرك!
 - ۳) قبل الموت إضرب لنفسك ضربة واحدة، ثم غيرك اثنتين ضربتين!
 - ۴) إضرب لنفسك ضرباً واحداً، ثم إضرب غيرك ضربين قبل الموت!
- ۳۸- « اخیراً جمعیتی برای دفاع از حقوق محرومان تشکیل شده که خود را مستقل و برکنار از تمام جریانات سیاسی و دینی می‌داند! »:
- ۱) تشكلت مؤخراً الجمعية هذه و هي تدافع عن حقوق المستضعفين و قد اعتبرت نفسها بالاستقلال و التنحي عن كل التيارات في السياسة و الدين!
 - ۲) أنشئت مؤخراً هذه الجمعية تهدف الدفاع عن حقوق المحرومين و وصفت باستقلالها و ابتعادها عن جميع التيارات السياسية و الدينية!
 - ۳) أنشئت أخيراً جمعية للدفاع عن حقوق المحرومين تصف نفسها بأنها مستقلة و بعيدة عن كل التيارات السياسية و الدينية!
 - ۴) تشكلت أخيراً الجمعية التي تدافع عن حقوق المستضعفين تعتبر أنها مستقلة و تتخى عن جميع التيارات في السياسة و الدين!
- ■ عین الصحيح في التشكيل (۳۹ و ۴۰)
- ۳۹- « انهوا عن المنكر و تناهوا عنه، فإنما امرتم بالنهاي بعد التناهي! »:
- ۱) إنهوا- المنكر- فإنما- أمرتم
 - ۲) المنكر- تنهوا- أمرتم- بالنهاي
 - ۳) تنهوا- فإنما- بالنهاي- التناهي
 - ۴) تنهوا- أمرتم- نهى- التناهي
- ۴۰- « هناك ادباء يتبعون في انجازاتهم الادبية الشكل الحزوني محاولين نقل حالة و ليس الوصول إلى نتيجة! »:
- ۱) أدباء- الأدبية- الحزوني- نقل
 - ۲) الأدبية- محاولين- نقل- حالة
 - ۳) هناك- أدباء- إنجازاتهم- الشكل
 - ۴) يتبعون- محاولين- حالة- الوصول
- ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۱ - ۴۳)
- ۴۱- ﴿ و ما أنتم بمعجزين في الأرض ... و ما لكم من دون الله من ولي و لا نصير ﴾:
- ۱) ولي: مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: ولاية)- نكرة- معرب- منقوص- ممنوع من الصرف/مجرور في اللفظ بحرف «من» الزائدة و مرفوع محلاً على أنه متبداً مؤخر
 - ۲) أنتم: اسم غير متصرف- ضمير منفصل للرفع- للمخاطبين- معرفة- مبني على السكون/ مبتداً و مرفوع محلاً، و الجملة اسمية، و «ما» ساقطة عن العمل بسبب تقدّمها
 - ۳) ما (الأولى و الثانية): حرف من الحروف المشبّهة بليس و هي من النواسخ - عامل/اسمها «أنتم، ولي» خبرهما «بمعجزين، لكم» كلتاها من نوع شبه الجملة
 - ۴) معجز: مشتق و اسم فاعل (مصدره: إعجاز)- معرب- منصرف/مجرور بالياء بالياء الزائدة و منصوب محلاً على أنه خبر مفرد لحرف «ما» الشبيه بليس
- ۴۲- « ذلك يوم يجمع الله فيه الأولين و الآخرين لنقاش الحساب! »:
- ۱) ذلك: اسم إشاره للبعيد- معرفة- مبني على الفتح/ ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب محلاً
 - ۲) يوم: مفرد مذكر- جامد (غير مصدر)- نكرة مخصّصة- معرب- صحيح الآخر- منصرف/خبر مفرد و مرفوع
 - ۳) يجمع: للغائب- صحيح و سالم- معرب/فعل مرفوع و فاعله «الله» و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية للمنعوت «يوم» و رابطها ضمير «هو» المستتر
 - ۴) الآخرين: جمع سالم للمذكر- مشتق و اسم تفضيل- معرف بال- معرب- صحيح الآخر- ممنوع من الصرف/معطوف و مجرور بالياء بالتبعية للمعطوف عليه «الأولين»

- ۴۳- « محبوك على العهد و الوعد ماضون و لن يندحروا و سيندحر أعداؤهم بإذن الله تعالى! »:
- (۱) تعالی: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب تفاعل - معتل و ناقص (إعلاله بالقلب)/فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هو» و الجملة فعلية و حال و منصوب محلاً
- (۲) ماضون: جمع سالم للمذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: مضى) - نكرة - معرب - صحيح الآخر (وهو منقوص في المفرد) - منصرف/ خبر مفرد و مرفوع بثبوت نون الإعراب
- (۳) يندحروا: مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب انفعال - صحيح و سالم - متعد/ فعل منصوب بحذف نون الإعراب و فاعله ضمير الواو البارز
- (۴) محبؤ: اسم - مشتق و اسم فاعل (مصدره: تحبب) - معرف بالإضافة - معرب/ مبتدأ و مرفوع بالواو، و الجملة اسمية؛ و حذف النون بسبب الإضافة
- ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۴-۵۰)
- ۴۴- عین الفعل الذي له إعلال حذف الهزة في جميع الصيغ:
- (۱) كَلُوا الطَّعام متى ما شعرتهم بالجوع لا قبله!
 (۲) سَلُوا عن أشياء تفيدكم، لا عما لا يعينكم!
 (۳) يا بُني؛ خذ وصية أبيك الشيخ و هي تقوى الله!
 (۴) يُرِينا الله أحسن جزاء لأعمالنا الحسنة!
- ۴۵- عین الممنوع من الصرف كَلِه:
- (۱) أربعة - مساجد - قتلى - تليفون
 (۲) أكرم - أجامر - مصطفى - إبراهيم
 (۳) تلفزيون - دفاتر - علماء - عطشان
 (۴) شعبان - أصاعر - مريم - سكرى
- ۴۶- عین الخطأ:
- (۱) نحن شاكران أبوين! (۲) نحن شاكرون أبوانا! (۳) إنا شاكرات أخواتنا! (۴) إنا شاكرتا أختينا!
- ۴۷- عین الصحيح:
- (۱) أعلمت جدتك خالك عائداً!
 (۲) نظن صديقتها ناجحة فاطمة!
 (۳) أرى الله عباده أيوب صابراً!
 (۴) درسك هب سهل لا صعب!
- ۴۸- عین الخطأ:
- (۱) كم طلبة بيننا يذهب سعيهم ضياعاً!
 (۲) إسألني زميلتك: كم الساعة الآن؟
 (۳) كم من أسطر دقت فيها و لم أفهم شيئاً!
 (۴) سألته: كم مقالة راجعتها حتى الآن؟
- ۴۹- عین الخطأ:
- (۱) قالت الطفلة: ما أشد اشتياقي إلى السباحة!
 (۲) ما أجمل طلوع الشمس عند شاطئ البحر!
 (۳) ما أبرد هواء الجوّ في الجبال المرتفعة!
 (۴) ما أكثر المتكبر بنفسه مباحة!
- ۵۰- « المنجم كالكاهن و الكاهن كالساحر و الساحر كالكاfer! ». عین الصحيح في نوع التشبيه:
- (۱) جمع (۲) تسوية (۳) مفروق (۴) ملفوف

اديان و مذاهب

- ۵۱- چه کسی عیسی را موجودی مافوق بشر نشان داده است و او را فرزند انسان معرفی می کند؟
- (۱) پطرس (۲) لوقا (۳) متی (۴) مرقس
- ۵۲- کدام حواری، در میان مسیحیان اورشلیم، طرفدار اعتدال و میانه روی بود؟
- (۱) پطرس (۲) پولس (۳) متی (۴) یوحنا
- ۵۳- در آغاز کار مسیحیت، تعلیم و موعظه خاص چه کسانی بود؟
- (۱) اسقفها (۲) رسولان و معلمان (۳) شماسها (۴) کشیشان
- ۵۴- قدیس «هیرونوموس» نویسنده کتاب «وولگات» از پیروان کدام فرقه رهبانی بود؟
- (۱) بندیکتی (۲) بازیلی (۳) آگستینوس (۴) آنتونیوس
- ۵۵- کدام سبطها در شرق رود اردن ماندند، ولی دیگران به سوی شمال کنعان تاختند؟
- (۱) یهودا و بنیامین (۲) زبولون و بنی نفتالی (۳) راثوبیان و جادیان (۴) بنی یساکار و بنی اشیر

ادیان و مذاهب	606F	صفحه ۹
۵۶- کدام کتاب محصول دوره‌ی مکابیان نیست؟ (۱) ایوب (۲) جامعه	(۳) مزامیر	(۴) نحمیا
۵۷- تأسیس «مدراش» توسط چه کسی انجام پذیرفت؟ (۱) ربی عقبیه (۲) ربی مایر	(۳) راش جالوت	(۴) یوحنا بن زکایی
۵۸- کدام پیامبر بنی اسرائیل، در دوران اسارت بابلی بود؟ (۱) استر نبی (۲) حقیوق نبی	(۳) حزقیال نبی	(۴) داوود نبی
۵۹- چه کسی ملقب به «پدر فلسفه یهود» در قرون وسطی است؟ (۱) ابن جبرون (۲) سعدیا بن یوسف	(۳) عانان بن داوود	(۴) موسی بن میمون
۶۰- نهضت و طریقه چه کسی را «حسیدیم» نامیده‌اند؟ (۱) الیاس ویلنایی (۲) ابراهام گایگر	(۳) تئودور هرتسل	(۴) موسی مندلسون
۶۱- کدام یک از الهه‌ها در ایران تحت الشعاع میترا (در وداها) قرار گرفته است؟ (۱) ایندرا (۲) آگنی (۳) وایو	(۳) وایو	(۴) وارونا
۶۲- کدام دین برای نخستین بار در جهان از مسئله حیات بعد از مرگ و مسئله قیامت سخن به میان آورده است؟ (۱) زردشتی (۲) مانوی (۳) مندائی	(۳) مندائی	(۴) یهودی
۶۳- فلاسفه و اندیشمندان متجدد هندو، بیشتر مبانی فکری خود را از چه مکاتبی گرفته‌اند؟ (۱) اوپانیشادها و بکتی (۲) رمانوجه و بکتی (۳) رمانوجه و مدوه	(۳) رمانوجه و مدوه	(۴) شنکره و مذهب ویشنویی
۶۴- تغییراتی که در دین زردشت روی داد، از چه دوره‌ای شروع شد؟ (۱) اسلام (۲) سلوکیان (۳) ساسانیان	(۳) ساسانیان	(۴) هخامنشیان
۶۵- اندیشه‌ی تقدیس اعداد به کدام فرقه منتسب است؟ (۱) اشاعره (۲) زیدیه	(۳) غالیه	(۴) معتزله
۶۶- به کدام فرقه نسبت داده شده که قیام علم، قدرت، سمع و بصر را به مرده امکان پذیر می‌دانسته‌اند؟ (۱) جاحظیه (۲) خیاطیه (۳) شخامیه (۴) صالحیه	(۳) شخامیه	(۴) صالحیه
۶۷- چه کسی عقیده داشت که: ایمان احتیاج به عقل دارد و هیچ چیز را که مورد قبول عقل نیست، نمی‌توان به وسیله‌ی ایمان قبول کرد؟ (۱) آوگوستینوس (۲) اینوکنتیوس	(۳) توماس آکویناس	(۴) جان تاولر
۶۸- ایجاد هیئت‌های مبلغان و تأسیس مدارس روز یکشنبه در مسیحیت پروتستان در چه قرنی رخ داد؟ (۱) هفده (۲) هجده (۳) نوزده (۴) بیست	(۳) نوزده	(۴) بیست
۶۹- موسس مجمع «کلیسای درون کلیسا» چه کسی بود؟ (۱) فیلیپ شینر (۲) جان هوس	(۳) جرج فاکس	(۴) تسوینگلی
۷۰- علت اهمیت آثار یوستینوس شهید در مسیحیت چیست؟ (۱) به هر دو زبان یونانی و لاتینی تألیف شده‌اند و مسیحیت را به اثبات می‌رسانند. (۲) به یونانی‌اند و باعث دوام مسیحیت شدند و قابل انطباق با فلسفه‌ی عهد باستان بودند. (۳) به لاتینی‌اند و در دفاع از مسیحیت‌اند و فلسفه‌ی عهد باستان را به اثبات می‌رسانند. (۴) قابل ترجمه به همه‌ی زبان‌ها هستند. مسیحیت را تداوم می‌بخشند و در تأیید فلسفه‌ی افلاطون‌اند.	(۳) جرج فاکس	(۴) تسوینگلی
۷۱- پاپ پیوس دهم در اوایل قرن بیستم کدام جنبش را مخالف مسیحیت اعلام کرد؟ (۱) پولسیان (۲) تجددگرایی کاتولیک (۳) تومیسیم جدید (۴) متدیسیم	(۳) تومیسیم جدید	(۴) متدیسیم
۷۲- نام‌های ثالث اعظم هندویی نخستین بار در کدام اثر آمده است؟ (۱) وداها (۲) مهابهارت (۳) گیتا	(۳) گیتا	(۴) برهماناها
۷۳- این عبارت از کیست؟ «بورا به منزله‌ی خورشید، تائو به مثابه‌ی ماه و کنفوسیوس مانند پنج ستاره‌ی سیاره‌اند.» (۱) تونگ چونگ شو (۲) چوشی (۳) لی‌شی چین (۴) هان یو	(۳) لی‌شی چین	(۴) هان یو
۷۴- کدام یک از ایزدان هندویی حامی مرتاضان است؟ (۱) ویشنو (۲) شیوا (۳) برهما (۴) آگنی	(۳) برهما	(۴) آگنی
۷۵- نخستین فردی که در دین هندویی کوشید تا با تکیه بر تعالیم اوپانیشادها عقیده‌ی وحدت صرف را اثبات کند، چه کسی بود؟ (۱) بادراینه (۲) رمانوجه (۳) شنکره (۴) مدوه	(۳) شنکره	(۴) مدوه
۷۶- قدیم‌ترین اسناد و متون بودایی به چه زبانی است؟ (۱) پالی (۲) تبتی (۳) سنسکریت (۴) سینگهالی	(۳) سنسکریت	(۴) سینگهالی

ادیان و مذاهب	606F	صفحه ۱۰
۷۷- در شورای دوم بوداییان در شهر «وسالی» کدام گزینه مورد تقاضای راهبان بودایی بود؟ (۱) ریاضت بیشتر (۲) اعتراف آشکار به گناهان (۳) زندگی مرفه‌تر و راحت‌تر (۴) کم کردن میزان خورد و خوراک		
۷۸- روباه نزد چه کسانی رسول خدایان شمرده می‌شد، و مورد پرستش بوده است؟ (۱) تائویست‌ها (۲) ژاپنی‌ها (۳) عیلامی‌ها (۴) مصریان قدیم		
۷۹- صورت‌نگاری‌ها و کنده‌کاری‌های روی دیوار مغاره‌های تاریک کشف شده در عصر انسان‌های اولیه به چه جهت بوده است؟ (۱) اعتقاد به تأثیر افسون و سحر نقوش (۲) انجام مناسک و اعمال (۳) نوعی هنرنمایی و کار هنری (۴) کسب رضایت ایزدان و الهه‌ها		
۸۰- تکوین هسته‌ی پرستش ارواح یا آنیمیزم با کدام گزینه مرتبط است؟ (۱) انسان نئاندرتال (۲) انسان کروماتیبون (۳) انسان‌های عصر مفرغ (۴) پیتکانتریوس‌ها		
۸۱- کدام یک از حکمای چینی به لقب «توماس آکویناس آیین کنفوسیوس» خوانده شده است؟ (۱) تای تسونگ (۲) چوشی (۳) وانگ یانگ - مینگ (۴) هان یو		
۸۲- می‌توان گفت که در واقع پیشاهنگ باستانی کمونیست‌های فعلی بوده است. (۱) شون (۲) مو - تزو (۳) یانگ چو (۴) یائو		
۸۳- در کجا کنفوسیوس گفته است: «قاعده لی و اصول عدالت بنیان نظام اجتماعی را برقرار می‌سازد و به وسیله این قواعد، حقوق و روابط رسمی خلاق روشن می‌شود»؟ (۱) آنالکت (۲) تاسوئه (۳) شوچینگ (۴) لی چی		
۸۴- اصل جین در آیین کنفوسیوس به کدام معنی است؟ (۱) برابری همه انسان‌ها (۲) روابط متقابل پنج‌گانه (۳) حکومت بر مبنای عدالت خاقان (۴) خصلت خوب و فضیلت نیک و تراوش‌های احساسات قلبی انسان		
۸۵- بنیانگذار شریعتی به نام «معبد زرد» چه کسی بود؟ (۱) نیچیرن (۲) قوبلای قان (۳) تسونگ - خا - پا (۴) اتیسا		
تصوف و عرفان		
۸۶- چه کسی در تعریف تصوف گفته است؟ «فناء ناسوتی است و ظهور لاهوتی» (۱) ابوسعید خراز (۲) ابوهاشم کوفی (۳) شبلی (۴) شیخ عطار		
۸۷- غلو و مبالغه در مواضع مذهبی و مقامات اولیای دین از ویژگی‌های کدام قرن است؟ (۱) هفتم (۲) ششم (۳) پنجم (۴) سوم		
۸۸- این سخن از کیست؟ «هر که فصوص را نیک می‌داند وی را داعیه‌ی متابعت حضرت رسالت(ص) قوی می‌گردد.» (۱) عبدالرحمان جامی (۲) صائن‌الدین علی ترکه (۳) خواجه سعدالدین کاشغری (۴) خواجه محمد پارسا		
۸۹- لقب «رضی‌الفریقین» برای کدام زاهد به کار رفته است؟ (۱) بشر حافی (۲) فضیل عیاض (۳) عبدالله بن مبارک (۴) معروف کرخی		
۹۰- مؤلف کتاب «مقام‌الفضل» کیست؟ (۱) آقا محمد علی بهبهانی (۲) شیخ احمد احسایی (۳) ملا عبدالصمد همدانی (۴) میرزا ابوالقاسم جاپلقی		
۹۱- کدام یک از فقها را می‌توان هم مشرب با غزالی و فیض به شمار آورد؟ (۱) ملا اسدالله بروجردی (۲) ملا احمد نراقی (۳) شیخ مرتضی انصاری (۴) شیخ جعفر شوشتری		
۹۲- دیدگاه‌های کدام حکیم، از صابئین حران اثر پذیرفته است؟ (۱) ابوعلی سینا (۲) خواجه نصیر طوسی (۳) شیخ اشراق (۴) فارابی		
۹۳- در «گلشن راز» کدام تفکر، مورد تأیید است؟ (۱) تفکر در آیات خدا (۲) تفکر در ذات خدا (۳) چون و چرا نکردن (۴) تفکر چون شرط راه نیست لازم نیست.		
۹۴- در معرفی فرقه‌ی «واصلیه» از نظر مؤلف «تبصرة العوام» کدام گزینه درست است؟ (۱) طرفداران واصل‌بن عطا هستند. (۲) عبادات، مخصوصاً روزه را باید به هم وصل کرد. (۳) برای واصل شدن به حق بیروی از مرشدان لازم است. (۴) هرگاه که سالک به وصال حق رسید تکالیف از وی رفع می‌شود.		

تصوف و عرفان	606F	صفحه ۱۱
۹۵- گوینده مثنوی «مظهر العجایب» چه کسی است؟	(۱) جلال‌الدین رومی (۲) سید محمد نوربخش (۳) عطار (۴) معلوم نیست	
۹۶- کدام صوفی از عزلت و گوشه نشینی مذمت می‌کرد؟	(۱) ابوالحسن نوری (۲) ابوسعید خراز (۳) شقیق بلخی (۴) محمدبن خفیف	
۹۷- کدام سلسله «رضا» را از جمله مقامات ندانسته و آن را جزء احوال ذکر می‌کردند؟	(۱) طیفوریه (۲) قساریه (۳) ملامتیه (۴) محاسبیه	
۹۸- این عبارت از سخنان چه کسی است؟ «طبقات مردم چهار است: اهل تقلید که در مقام اسلامند، اهل استدلال که در مقام ایمانند، اهل ایمان که در مقام ولایتند و اهل نبوت که در مقام عیانند.»	(۱) یحیی باخرزی (۲) عزیزالدین نسفی (۳) سعدالدین حمویه (۴) سیف‌الدین باخرزی	
۹۹- اطمینان عبارت است از: «رضا به قضاء الهی، صبر در بلا و برخورداری از حال اخلاص و سکونت خاطر»	(۱) اخصّ خواص (۲) خواص (۳) ذاکرین (۴) عوام	
۱۰۰- «حلاج» گناه واقعی خویش را ناشی از قول به می‌دانست.	(۱) اتحاد (۲) افشای سرّ (۳) توحید (۴) حلول	
۱۰۱- مؤسس نهضت حروفیه چه کسی بود و این نهضت توسط چه کسی سرکوب شد؟	(۱) سید قوام‌الدین - شاه عباس اول (۲) سید ظهیرالدین مرعشی - تیمور لنگ (۳) شیخ حسن چوری - کیا افراسیاب (۴) فضل‌الله آستر آبادی - مهرانشاه پسر تیمور	
۱۰۲- رساله‌ی پهلوی «ستایشینه» توجه به نزد «مزدیسینان» را نشان می‌دهد.	(۱) اسماء الحسنی (۲) انسان کامل (۳) خیر و شر (۴) مسأله‌ی ولایت	
۱۰۳- تکیه کلام شیخ عبدالقادر گیلانی در شرط وصول به حق چه بود؟	(۱) توکل بیش از حد به خداوند (۲) ترک اراده فردی یا موت از اراده (۳) زهد و گوشه نشینی (۴) عشق بی حد به خداوند	
۱۰۴- مبنای طریقه «قساریه» عمدتاً چیست؟	(۱) اظهار ملامت و عدم عجب و مقبولیت نزد خلق (۲) در اعمال شرع فقط واجبات را به جا می‌آوردند. (۳) مذمت عزلت و گوشه‌نشینی (۴) بر سحو و نه سکر	
۱۰۵- کدام یک از مشایخ چشتیه رسم زمین بوس و استفاده از مزمار در سماع را ممنوع کرد؟	(۱) فریدالدین گنج شکر (۲) معین‌الدین چشتی (۳) نصیرالدین چراغ دهلی (۴) نظام‌الدین اولیاء	
۱۰۶- مشایخ کدام سلسله مورد ارادت و حمایت سلاطین بهمنی دکن بودند؟	(۱) چشتیه (۲) سهروردیه (۳) نعمة‌اللهیه (۴) نقشبندیه	
۱۰۷- کدام سلسله صوفیه، بی‌آنکه توجه به داوری خلق داشته باشند، به «حوال نفس» و مراقبت از آن می‌پرداختند؟	(۱) خاکساریه (۲) ذهبیه (۳) قلندریه (۴) نعمة‌اللهیه	
۱۰۸- چه کسی رسم درویشان را که عبارت بود «از سر نهادن در قدم شیخ» به شدت منع می‌کرد؟	(۱) ابوالمفاخر یحیی باخرزی (۲) شیخ صفی‌الدین اردبیلی (۳) شیخ زاهد گیلانی (۴) علاء‌الدوله سمنانی	
۱۰۹- مهم‌ترین فرق تصوف اسلامی با عرفان کدام است؟	(۱) زهد در عرفان مسیحی بیشتر است. (۲) توکل در عرفان مسیحی بیشتر است. (۳) سیر و سلوک تصوف اسلامی کامل‌تر است. (۴) رنگ وحدت وجود تصوف اسلامی بیشتر است.	
۱۱۰- رساله‌ی «فیصله و حدة الوجود و الشهود» از کیست؟	(۱) ولی الله دهلوی (۲) نظام‌الدین اولیاء (۳) معین‌الدین چشتی (۴) امیر خسرو دهلوی	

تاریخ اسلام

۱۱۱- کدام سنت‌های ثابت، مانع تطاول افراد و قبایل بادیه‌نشین بر یکدیگر بوده است؟	(۱) هم‌پیمانی و ثار (۲) دخیل شدن و ثار (۳) رعایت هم‌خونی و هم‌پیمانی (۴) رعایت هم‌خونی و ثار	
۱۱۲- کدام عامل در تمایل خزرچی‌ها به اسلام قبل از اوسی‌ها تأثیر بیش‌تری داشت؟	(۱) هم‌پیمانی با یهودیان اهل کتاب (۲) شکست از قبیله‌ی اوس در جنگ بعثت (۳) پیشی‌گرفتن از اوس در پذیرش اسلام (۴) خویشاوندی با رسول خدا (ص) از جانب مادر عبدالمطلب	

تاریخ اسلام	606F	صفحه ۱۲
۱۱۳-	کدام عامل اساسی سبب گردید در سال‌های آخر بعثت، دعوت رسول خدا (ص) به خارج از مکه گسترش یابد؟ (۱) تمایل اوس و خزرج به اسلام (۲) از دست رفتن دو حامی رسول خدا (ص) (۳) بروز اختلافات خاندانی میان قریش (۴) تشدید سخت‌گیری و اذیت و آزار مسلمانان از سوی قریش	
۱۱۴-	کدام گزینه درست است؟ (۱) پس از ممانعت قریش از ادای عمره‌ی رسول خدا (ص) و مسلمانان در ذوالقعدة‌ی سال هفتم، صلح حدیبیه منعقد شد. (۲) رسول خدا (ص) در ذوالقعدة‌ی سال هفتم با هزار و پانصد تن برای ادای عمره رهسپار مکه شد، اما با ممانعت قریش مواجه گردید. (۳) رسول خدا (ص) در ذوالقعدة‌ی سال ششم با هزار و پانصد تن برای ادای عمره رهسپار مکه شد، اما با ممانعت قریش مواجه گردید. (۴) انعقاد صلح حدیبیه در ذوالقعدة‌ی سال ششم که مانع انجام عمره برای رسول خدا (ص) و مسلمانان شد، نشانه‌ی ضعف آشکار مسلمانان در برابر قریش بود.	
۱۱۵-	ابوبکر در ارتباط با چه مسأله‌ای در یک روز یازده سپاه تجهیز و اعزام کرد؟ (۱) برای کمک رسانی به جیش اسامه (۲) برای سرکوبی مرتدان و پیامبران دروغین (۳) برای کمک‌رسانی به خالد بن ولید در جنگ یرموک (۴) برای پشتیبانی سپاه خالد بن ولید در حمله به مناطق مرزی ایران	
۱۱۶-	کدام گزینه وصف بعضی از اقدامات حجاج بن یوسف ثقفی در دوره‌ی امارتش بر عراق و ایران است؟ (۱) بنای شهر واسط، تنظیم وضع آبیاری عراق، دسیسه برای عزل عمر بن عبدالعزیز از امارت مدینه، پراکندن خوارج از عراق و ایران (۲) سرکوب شورش عبدالرحمن بن محمد بن اشعث در دیر جماجم، تنظیم وضع آبیاری عراق، کشتن برخی از بزرگان شیعه، فتح کامل ارمنستان (۳) حمله به مکه و قتل عبدالله بن زبیر، سرکوب شورش عبدالرحمان بن محمد بن اشعث، بنای شهر واسط، قتل یزید بن مهلب (۴) پراکندن خوارج از عراق و ایران، حمله به مکه و قتل عبدالله بن زبیر، کشتن برخی از بزرگان شیعه.	
۱۱۷-	کدام گزینه در وصف واقعه‌ی باجمیرا درست است؟ (۱) جنگی که بین سپاه شام به فرماندهی حجاج بن یوسف و سپاه مصعب بن زبیر رخ داد. (۲) جنگی که بین سپاه عبدالملک بن مروان و مصعب بن زبیر در سال ۷۱ هجری رخ داد. (۳) غلبه‌ی مروان حمار آخرین خلیفه‌ی اموی بر سپاه ابراهیم بن ولید در باجمیرا صورت گرفت. (۴) محمدبن مروان در سال ۸۳ در منطقه باجمیرا بر امپراطور بیزانس ژوستی نین سوم پیروز شد.	
۱۱۸-	کدام گزینه درباره‌ی واکنش عباسیان بغداد پس از آگاهی از خبر ولایتعهدی امام رضا (ع)، درست است؟ (۱) پیکی را برای کسب اخبار صحیح به سوی مرو فرستادند، مأمون را از خلافت خلع کرده، حسن بن سهل را به زندان افکنده و با ابراهیم بن مهدی به عنوان خلیفه بیعت کردند. (۲) مخالفت خود با ولایتعهدی امام را اعلام کرده، بر حسن بن سهل شوریدند و مأمون را از خلافت خلع و سپاهی به فرماندهی ابراهیم بن مهدی برای جنگ با سپاهیان مأمون گسیل داشتند. (۳) مردم بغداد را از قبول ولایتعهدی امام بازداشتند، حسن بن سهل حاکم بغداد از جانب مأمون را به قتل رسانده و مأمون را از خلافت خلع و با منصور بن مهدی به عنوان خلیفه بیعت کردند. (۴) مردم بغداد را از قبول ولایتعهدی امام بازداشتند، حسن بن سهل حاکم بغداد از جانب مأمون را از شهر اخراج، مأمون را از خلافت خلع و با ابراهیم بن مهدی به عنوان خلیفه بیعت کردند.	
۱۱۹-	خلفای عباسی پس از مرگ منصور، به کدام ادعا برای مشروعیت بخشیدن به خلافت خود متوسل شدند؟ (۱) وراثت از طریق عباس عموی رسول خدا (ص) (۲) شعار الرضا من آل محمد (ص) (۳) وصایت از طریق ابوهاشم عبدالله بن محمد حنفیه (۴) انتخاب از سوی بنی هاشم در جلسه‌ی ابواء به سال ۱۲۷ ق	
۱۲۰-	کدام رویداد یا تحول سیاسی اسباب ضعف دولت عباسی را برای همیشه فراهم آورد؟ (۱) ماجرای «محنه» (۲) سلطه‌ی آل بویه بر دستگاه خلافت (۳) روگردانی اعراب از دولت عباسی (۴) سلطه‌ی غلامان ترک بر دستگاه خلافت	
۱۲۱-	کدام یک از خلفای عباسی سیاست نرمش و مدارا در برخورد با علویان را در پیش گرفت و آنان را از زندان آزاد و برایشان مقرری‌هایی تعیین کرد؟ (۱) مأمون (۲) مهتدی (۳) مهدی (۴) هارون	
۱۲۲-	کدام گزینه درباره حکومت آل مأمون (مأمونیان) در جرجانیه درست است؟ (۱) دربار آنان کعبه آمال دانشمندان و ادیبان بود. (۲) از سیاست‌های توسعه طلبانه محمود غزنوی در امان ماندند. (۳) مکانت فرهنگی دربار آل مأمون، متأثر از غزنویان بود. (۴) به رغم دوره کوتاه مدت حکومت آل مأمون، تاریخ حکومت آنها در منابع روشن است.	

- ۱۲۳- کدام گزینه درباره مرداوید زبیری نادرست است؟
 (۱) نقشه احیاء و تجدید فرمانروایی ساسانیان را در خاطر می‌پرورد.
 (۲) با خلیفه عباسی به نیرنگ سازش کرد و دشمنی او را از خاطر خویش زدود.
 (۳) پس از فتح شهرهای مختلف، با مردم شهرها با عدالت و انصاف رفتار می‌کرد.
 (۴) هیچ‌گاه از آرمان‌های ضد عباسی خویش دست نکشید و خلعت خلیفه را نپذیرفت.
- ۱۲۴- درخشان‌ترین دوره‌ی حکومت سامانیان از نظر برخی از پژوهشگران، دوره کدام امیر سامانی بوده است؟
 (۱) اسماعیل بن احمد (۲) نصر بن احمد (۳) نوح بن نصر (۴) نوح بن منصور
- ۱۲۵- کدام گزینه درباره طاهریان نادرست است؟
 (۱) طاهریان در سال ۲۰۵ اعلام استقلال کردند و نام خلیفه عباسی را برای همیشه از خطبه انداختند.
 (۲) بی‌توجهی طاهریان به شعر و ادب فارسی موجب شد که آنان را به مخالفت با این زبان متهم کنند.
 (۳) طاهریان در بغداد قدرت و نفوذ زیادی داشتند و بعضی مناصب عالی در اختیار آنها بود.
 (۴) حکومت طاهریان سرآغازی برای استقلال خراسان، بلکه استقلال غیر رسمی ایران بود.
- ۱۲۶- کدام واقعه یا اقدام مربوط به عهد ولایت عبدالله بن عبدالملک بن مروان بر مصر است؟
 (۱) دفع شورش قبطیان (۲) دفع شورش خوارج
 (۳) عربی سازی دیوان‌ها (۴) تدوین دیوان‌ها و بازسازی جامع عمرو عاص
- ۱۲۷- طرف‌های درگیر در پیکارهای مرج دابق و ریدانیه چه کسانی بودند و این دو پیکار در چه مناطقی واقع شدند؟
 (۱) سیف‌الدوله با نکفورفوکاس در شام و فلسطین
 (۲) سلطان سلیم با قانصوه و طومان بای در شام و مصر
 (۳) صلیبیان با نورالدین زنگی و صلاح‌الدین ایوبی در شام و مصر
 (۴) مروان بن حکم و ضحاک بن قیس (طرفدار عبدالله بن زبیر) در شام و فلسطین
- ۱۲۸- درباره دوره‌ی خلافت معز فاطمی کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) وی بیشتر سال‌های خلافت خود را در مصر گذراند و پس از وی عزیز به خلافت رسید.
 (۲) پس از انتقال معز از منصوریه به قاهره، بلکین بن زبیری دولت زیریان را در افریقیه تأسیس کرد.
 (۳) معز در ۳۶۲ به اسکندریه و سپس به پایتخت جدیدالتأسیس فاطمیان موسوم به قاهره معزیه وارد شد.
 (۴) هنگام ورود سپاه فاطمی به اسکندریه، اخشیدیان جعفر بن فرات وزیر را برای مذاکره و عقد پیمان با جوهر برگزیدند.
- ۱۲۹- کدام مورد را نمی‌توان از نتایج جنگ‌های صلیبی دانست؟
 (۱) آشنایی غربیان با مظاهر تمدن اسلامی
 (۲) باقی ماندن بخش‌هایی اندک از مصر و شام در دست صلیبیان
 (۳) افزایش اقتدار پاپ خاصه در مراحل نخستین جنگ‌های صلیبی
 (۴) تضعیف نظام فتودالی در اروپا و ظهور طبقه جدید بورژوا
- ۱۳۰- هرات در عهد کدام یک از جانشینان تیمور به کانون درخشان هنر و ادب تبدیل شد؟
 (۱) الغ بیگ (۲) بایسنقر (۳) شاهرخ (۴) میرانشاه
- ۱۳۱- علت سخت‌گیری و خشم محمد بن هشام «المهدی» بر نیروهای بربر چه بود؟
 (۱) پشتیبانی بربران از شورش‌های مولدان
 (۲) پشتیبانی بربران از حکومت بنی‌عمر
 (۳) دعوت بربران از مرابطون برای تسلط بر اندلس
 (۴) خیانت بربران نسبت به امویان و همراهی با حکومت‌های مسیحی اندلس
- ۱۳۲- کدام گزینه درباره‌ی عبدالرحمن الداخل و عباسیان نادرست است؟
 (۱) وی هرگز نمی‌خواست حکومت خود را رنگ و بوی خلافت بخشد.
 (۲) او برای پرهیز از رویارویی با خلفای عباسی از عنوان خلیفه برای خود صرف‌نظر کرد.
 (۳) وی پس از دست یابی بر اندلس، خلافت عباسی را نامشروع و خود را خلیفه خواند.
 (۴) او تا سال ۱۳۹ خلافت عباسی را به رسمیت می‌شناخت و خطبه به نام منصور می‌خواند.
- ۱۳۳- مهم‌ترین پیامد شورش عمر بن ابی‌مجالد بر ضد ابراهیم بن اغلب چه بود؟
 (۱) از دست رفتن بخشی از قلمرو اغلبی
 (۲) انصراف ابراهیم از تصرف مغرب دور
 (۳) بی‌اعتمادی ابراهیم نسبت به سپاهیان عرب
 (۴) فراهم شدن زمینه برای تأسیس حکومت فاطمی در مغرب
- ۱۳۴- اشتباه راهبردی محمد بن ادریس، از حکمرانان ادریسیان، چه بود؟
 (۱) اعلان جنگ با عبیدالله مهدی
 (۲) تقسیم حکومت میان برادران خود
 (۳) اتحاد با امویان اندلس
 (۴) اتحاد با خوارج

- ۱۳۵- نتایج آنی و مستقیم حملات و غزوات سلطان محمود غزنوی به هند چه بود؟
 (۱) سرکوبی خوارج و باطنیان پناهنده در هند
 (۲) تحصیل غنیمت و جلب عنایت و پشتیبانی خلیفه
 (۳) پیروزی بر ترکان ایلک با استفاده از سپاه پیلان
 (۴) تخریب بتکده‌ها و گسترش اسلام میان هندوها
- ۱۳۶- هدف عباس اول صفوی از صدور اجازه برای فعالیت کمپانی هند شرقی انگلیس در جنوب ایران چه بود؟
 (۱) حمایت از تجارت داخلی و ایجاد زمینه برای شکوفایی اقتصادی در ایران
 (۲) احیای جاده ابریشم دریایی و تولید محصولات نساجی در جنوب ایران
 (۳) پیشگیری از نفوذ ناوگان اسپانیا به خلیج فارس
 (۴) جلب حمایت انگلیس برای اخراج پرتغالی‌ها از هرمز
- ۱۳۷- کدام گزینه درست است؟
 (۱) بورسای شهری اروپایی بود که پس از فتح استانبول به تصرف محمد دوم درآمد.
 (۲) پس از جنگ نیکوپولیس استقلال صربها تا قرن نوزدهم از میان رفت.
 (۳) پس از شکست سنگین عثمانی از اوزون حسن در ۸۷۷، محمد دوم از تصرف طرابوزان منصرف شد.
 (۴) مراد اول پس از تصرف ادرنه، پایتخت عثمانی را از آسیای صغیر به بالکان منتقل کرد.
- ۱۳۸- حساسیت کشورهای اروپایی نسبت به مشکلات امپراتوری عثمانی با سرزمین‌های تحت سلطه آن در اواخر سده ۱۹ و اوایل سده ۲۰ تحت چه عنوانی شهرت یافته است؟
 (۱) المسألة الشرقیه
 (۲) تنظیمات
 (۳) جنبش اصلاح‌گری
 (۴) مشروطه طلبی
- ۱۳۹- دیدگاه اخوان المسلمین در نسبت میان قومیت عرب و اسلام به منظور ایجاد وحدت عرب، کدام است؟
 (۱) اسلام مهم‌ترین رکن قومیت عرب است.
 (۲) اسلام از عناصر اساسی قومیت عرب نیست.
 (۳) اسلام و قومیت عربی کاملاً از یکدیگر جداست.
 (۴) اسلام و قومیت عرب هر دو به یک میزان وحدت بخش است.
- ۱۴۰- کدام گزینه درباره جنبش عربی پاشا صحیح است؟
 (۱) آغاز جنبش عربی به علت اختلاف با فرمانده چرکسی خود و اخراج از ارتش به دستور اسماعیل پاشا خدیو مصر بود.
 (۲) از آنجا که عهده سیاست محافظه‌کارانه داشت و عربی را واعظ عوام می‌دانست تا رهبر ملت، به مخالفت با وی برخاست.
 (۳) جنبش عربی نتیجه اتحاد سه جریان سیاسی، نارضایتی افسران، مبارزات مشروطه طلبان و احساسات مردم مصر بر ضد استعمارگران بود.
 (۴) عربی پاشا ملت مصر را برای مقاومت در برابر تهاجم انگلستان به مصر در ۱۸۸۲ بسیج کرد و تا آخرین لحظه دست از مقاومت برنداشت.

فرهنگ و تمدن اسلامی

- ۱۴۱- کدام گزینه در تعریف هنر تشعیر درست است؟
 (۱) هنر تزئین و نگارگری اوراق کتاب‌های خطی با آب طلا و لاجورد.
 (۲) روش آرایش حاشیه‌ی صفحه‌ی کتاب‌ها با نقش‌مایه‌های حیوان، مرغ و گیاه.
 (۳) شکل‌ها و حجم‌های مجزا و تناسب بین آنها که در یک اثر هنری تصویری نمایش داده می‌شود.
 (۴) نقش‌مایه‌ای از گل و برگ در ترکیبی هندسی که غالباً در هنرهای کتاب آرایبی ایرانی بکار برده می‌شود.
- ۱۴۲- کاشی هفت رنگ در چه دوره یا دوره‌هایی جایگزین کاشی معرق در عناصر تزئینی معماری ایرانی شد؟
 (۱) دوره‌ی ایلخانی
 (۲) دوره‌ی سلجوقی
 (۳) اواخر دوره‌ی تیموری و آغاز دوره‌ی صفوی
 (۴) اواخر دوره‌ی ایلخانی و اوایل دوره‌ی تیموری
- ۱۴۳- کدام گزینه درست است؟
 (۱) جامع سنن پاشا از آثار مهم سبک عثمانی در استانبول است.
 (۲) جامع سلطان احمد از مهم‌ترین آثار سبک عثمانی است که به دست سنن پاشا ساخته شد.
 (۳) نخستین مسجدی که تحت تأثیر بیزانس در سبک عثمانی بنیاد گذاشته شد، ایا صوفیه بود.
 (۴) پیش از انتقال پایتخت عثمانی به استانبول سبک معماری عثمانی تقلیدی از سبک سلجوقی بود.
- ۱۴۴- موزائیک، طرحی ساخته شده از
 (۱) قطعات کاشی و سفال روی زمین یا سقف کاخ‌ها بوده است.
 (۲) قطعات شیشه یا چوب رنگین که در تزئین کلیساها استفاده می‌شود.
 (۳) قطعات سفال، شیشه یا چوب رنگین روی سقف، دیوار، زمین یا به صورت تابلو است.
 (۴) قطعات کاشی به شکل مربع و مستطیل که در تزئین دیوار و محراب مساجد به‌کار می‌رفت.

- ۱۴۵- کدام گزینه بر نظر عبدالعزیز الدوری درباره‌ی اصالت و اعتبار میراث عربی پیش از اسلام منطبق است؟
 (۱) میراث عربی پیش از اسلام گرچه اسطوره‌ای می‌نماید، اما حاکی از شعور و واقعیات تاریخی است.
 (۲) فرهنگ عرب پیش از اسلام، منقولات پراکنده، غیر منسجم و تهی از نگرش تاریخی است.
 (۳) روایات انساب و ایام‌العرب پیش از اسلام، افسانه‌های مبهم، ناراست و به هم بافته است.
 (۴) روایات انساب و ایام‌العرب پیش از اسلام، در بردارنده‌ی، نگرش تاریخی است.
- ۱۴۶- اخباریون در کدام یک از مکاتب تاریخ نگاری اسلامی حضور و نقش فعال تری داشتند؟
 (۱) شام (۲) عراق (۳) مدینه (۴) مغرب و اندلس
- ۱۴۷- کدام اثر به عنوان نمونه‌ی تدوین به شیوه‌ی فرهنگ‌نامه‌ای نادرست است؟
 (۱) تاریخ الاسلام ذهبی (۲) تاریخ بغداد خطیب بغدادی
 (۳) التاریخ الکبیر امام بخاری (۴) الانساب سمعانی
- ۱۴۸- کدام یک از آثار زیر در تاریخ ادیان و فرق و مذاهب بسیار مشهور است و ترجمه‌ی کهن آن به فارسی از کیست؟
 (۱) الملل و النحل - افضل الدین ترکه اصفهانی
 (۲) اصول النحل - احمد بن محمد بن نصر قباوی
 (۳) موسوعة الملل و النحل - احمد بن محمد بن نصر قباوی
 (۴) مقالات الاسلامیین و اختلاف المصلین - افضل الدین ترکه اصفهانی
- ۱۴۹- کدام مورخ در اثر خود، احوال دولت‌ها و امور ملکداری و سیاست را از طریق بررسی سیرت خلفا و وزرا به اختصار آورده است و نام اثرش چیست؟
 (۱) ابن طقطقی - الفصول الفخریه (۲) خواجه نظام‌الملک - سیاست نامه
 (۳) صابی - تحفة الامراء فی تاریخ الوزراء (۴) ابن طقطقی - الفخری فی الاداب السلطانیة و الدول الاسلامیه
- ۱۵۰- کدام گزینه درباره‌ی جغرافیای محمد بن موسی خوارزمی نادرست است؟
 (۱) نقشه‌های خوارزمی توسط محققان معاصر بر مبنای مطالب صورۃ‌الارض بازسازی شده است که شباهت زیادی به نقشه‌های بطلمیوس دارد.
 (۲) صورۃ‌الارض محمد بن موسی خوارزمی اولین اثر جغرافیایی در اسلام است که بر مبنای تلفیق جغرافیای یونانی، هندی و ایرانی تألیف شده است.
 (۳) صورۃ‌الارض، بر مبنای جغرافیای بطلمیوس تألیف شده و حاوی جداولی از طول و عرض جغرافیایی مکان‌ها بر اساس هفت اقلیم یونانی است.
 (۴) این اثر در اصل حاوی نقشه‌هایی بوده، که از میان رفته و فقط چهار نقشه‌ی نسخه‌برداری شده از آن‌ها باقی مانده است.
- ۱۵۱- درباره جغرافیای تاریخی کرمان کدام گزینه درست است؟
 (۱) کرسی ایالت کرمان تا اواسط قرن چهارم سیرجان بود و سپس بردسیر کرسی آن شد.
 (۲) بنا بر تقسیم‌بندی مقدسی، کرمان دارای سه کوره‌ی بردسیر، نرماشیر و بم بوده است.
 (۳) در متون کهن جغرافیایی، کرمان به سه کوره‌ی بردسیر، سیرجان و جیرفت تقسیم شده است.
 (۴) کرسی کرمان پیش از اسلام شهر بابک (منسوب به اردشیر بابکان) و در دوره اسلامی بردسیر بوده است.
- ۱۵۲- کدام یک از آثار جغرافیایی تألیف شده در قلمرو عثمانی، نقطه‌ی عطف در جغرافیانگاری، یعنی تحول از رویکرد شرقی سنتی به رویکرد جدید اروپایی، به حساب می‌آید؟
 (۱) «جهان‌نما» کاتب چلبی
 (۲) «العمدة المهریه» سلیمان مهری
 (۳) «لوامع النور فی ظلمات اطلاس مینور» کاتب چلبی و محمد افندی
 (۴) «نصرة الاسلام و السرور فی تقریر اطلس مایور» ابوبکر بن بهرام دمشقی
- ۱۵۳- مهم‌ترین ثغر اسلامی در جنگ با رومیان کدام است؟
 (۱) شهر و قلعه اذنه نزدیک مصیبه در کنار رود سیحان (ساروس) قرار دارد.
 (۲) قلعه هارونیه در یکی از دره‌های جبل لکام یا سلسله جبال آنتی طوروس
 (۳) طرسوس که بر مدخل جنوبی معبر کیلیکیه در جبال طوروس مسلط بود.
 (۴) کنیسه‌ی السوداء در جنوب رود جیحان (پیراموس) از بلاد ارمنیه صغری
- ۱۵۴- در نظام تیولداری، مصطلح «سنجاق» مربوط به تشکیلات کدام یک از دولت‌های اسلامی است؟
 (۱) بابریان (۲) تیموریان (۳) سلجوقیان (۴) عثمانیان

- ۱۵۵- حواله‌های صادره از پیامبر (ص) به منظور برخورداری از عواید اراضی خالصه:
 (۱) مؤبد و دائمی بود.
 (۲) اعتبار یک ساله داشت.
 (۳) تا زمان حیات پیامبر (ص) معتبر بود.
 (۴) تا زمان حیات صاحب حواله اعتبار داشت.
- ۱۵۶- کدام گزینه از علامات خلافت نیست؟
 (۱) بُرده
 (۲) خاتم
 (۳) سکه
 (۴) قضیب
- ۱۵۷- آداب و تشکیلات ملک‌داری در دوره حکومت‌های اسلامی در هند تا قرن هشتم هجری، عمدتاً متأثر از کدام حکومت‌ها بود؟
 (۱) تیموریان ایران
 (۲) حکومت‌های محلی هندو
 (۳) سامانیان و غزنویان
 (۴) عباسیان و ایلخانان
- ۱۵۸- کدام گزینه درباره‌ی دارالصناعات نادرست است؟
 (۱) معز فاطمی در شهر مقس دارالصناعات بر پا کرد.
 (۲) به فرمان عبدالملک مروان دارالصناعات در افریقیه (تونس) برپا شده بود.
 (۳) معاویه به فرمان خلیفه دوم، در عکا، صور و طرابلس دارالصناعاتی ایجاد کرد.
 (۴) صنعت کشتی‌سازی در مصر اسلامی، نخست در جزیره روضه در ایام امویان ایجاد شد.
- ۱۵۹- درباره نهاد علمی «بیت الحکمه» کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) صاحب بیت‌الحکمه، صحافان (وزّاقان)، کتابداران (خازنان) و مستنسخین از جمله‌ی اعضای این مرکز علمی بودند.
 (۲) بیت‌الحکمه به عنوان یک مرکز آموزشی محل تعلیم علوم ریاضی (حساب، هندسه، نجوم و موسیقی) بود.
 (۳) بنا بر برخی از شواهد و قرائن، بیت‌الحکمه تا حمله مغولان به بغداد همچنان دایر بود.
 (۴) اعضا و کارکنان بیت‌الحکمه از حقوق ماهیانه برخوردار بودند.
- ۱۶۰- کتاب الدارس فی تاریخ المدارس نوشته کیست و در وصف کدام مراکز آموزشی است؟
 (۱) ابن جماعه - مدارس علوم دینی و مدارس طب
 (۲) نعیمی - مدارس، دارالقرآن‌ها، دارالحديث‌ها و خانقاه‌ها
 (۳) نعیمی - مدارس علوم دینی و مدارس طب و علوم دقیق
 (۴) ابن جماعه - مدارس، دارالقرآن‌ها، دارالحديث‌ها، زوایا، تربه‌ها و خانقاه‌ها
- ۱۶۱- کدام یک از عالمان اسلامی را می‌توان از پیشگامان روش تجربی در علوم دانست؟
 (۱) ابن سینا - فارابی
 (۲) ابن هیثم - کندی
 (۳) عمر خیام - خواجه نصیرالدین طوسی
 (۴) ابوریحان بیرونی - محمدبن زکریای رازی
- ۱۶۲- طبق المناطق که می‌توان آن را نخستین ماشین محاسبه‌ی سیاره‌ای دانست، اثر کدام یک از دانشمندان اسلامی است؟
 (۱) ابوسهل کوهی
 (۲) ابوعبدالله بتّانی
 (۳) محمد بن موسی خوارزمی
 (۴) غیاث‌الدین جمشید کاشانی
- ۱۶۳- وصف زیر درباره‌ی کدام یک از آثار دارویی اسلامی صادق است؟
 «در این کتاب حدود ۸۵۰ داروی مفرد گیاهی به ترتیب حروف الفبا معرفی شده است. اصل این کتاب به زبان عربی است، اما ترجمه‌ای کهن به زبان فارسی نیز از این اثر باقی مانده که منسوب به ابوبکر کاشانی است.»
 (۱) کتاب الصیدنه بیرونی
 (۲) الادویة المفردة غافقی
 (۳) المغنی لأدویة المفردة ابن بیطار
 (۴) طب شفائی یا قرابادین حکیم شفائی
- ۱۶۴- کدام یک از نظریه‌های سیاره‌ای زیر، اساساً مخالف با مبانی هیئت بظلمیوسی است؟
 (۱) نظریه حرکت ماریچی بطروجی اندلسی
 (۲) نظریه جفت طوسی، محصول مکتب مراغه
 (۳) حرکت سیاره‌ای متشکل از فلک‌های تدویر و حامل
 (۴) الگوی سیاره‌ای ابن شاطر در خصوص سیاره‌ی ماه
- ۱۶۵- سهم عمده‌ی رازی در علم شیمی کدام است؟
 (۱) طرح نظریه‌ی کبریت و زیبق (گوگرد و جیوه)
 (۲) تعریف دقیق از نحوه تهیه اکسیر و فرایند تبدیل فلزات به طلا
 (۳) شناسایی حجرالفلسفه از کانی‌ها و بیان فرق آن با اکسیر
 (۴) طبقه‌بندی دقیق از مواد و تعریف دقیق و کامل از اعمال و فرایندهای شیمیایی
- ۱۶۶- خلاصه‌ای از طب هندی در کدام یک از آثار طب اسلامی آمده است؟
 (۱) کتاب دهم ذخیره‌ی خوارزمشاهی جرجانی
 (۲) بخش پایانی فردوس الحکمه‌ی علی بن ربّین طبری
 (۳) کتاب الشاناق یا کتاب السموم ترجمه از سانسکریت به عربی
 (۴) بخش اول کامل الصناعة فی الطب علی بن عباس اهوازی

- ۱۶۷- نظر غزالی درباره علم ریاضی چیست؟
 (۱) همانند فلسفه به نفی برخی از امور دینی می‌پردازد.
 (۲) از علوم مباح است و پرداختن به آن در حد ضرورت واجب است.
 (۳) از علوم مباح است و پرداختن به آن، حتی در حد ضرورت، مکروه است.
 (۴) نفیاً و اثباتاً به امور دینی ارتباطی ندارد، اما دو آفت (اعجاب از براهین دقیق آن و گرایش به فلسفه) از آن منبعث می‌گردد.
- ۱۶۸- وصف زیر درباره کدام یک از آثار مکانیکی دوره اسلامی صادق است؟
 «این اثر در ۶ بخش تألیف شده و در بخش‌های اول تا چهارم، ۴۰ دستگاه مکانیکی و در بخش پنجم و ششم نیز ۱۰ دستگاه مکانیکی شرح داده شده است. از جمله این دستگاه‌ها می‌توان از ساعت‌های آبی و شمعی، فواره‌ها، آب‌کشی و چند دستگاه خودکار نام برد.»
- (۱) معیار العقول ابن‌سینا
 (۲) کتاب الحیل فرزندان موسی بن شاکر
 (۳) کتاب الحیل الهندسیه بدیع‌الزمان جزری
 (۴) کتاب الالات العجیبه عبدالرحمن خازنی
- ۱۶۹- کدام شخصیت، در صدر مترجمان آثار عربی به لاتین در قرن یازدهم میلادی جای دارد؟
 (۱) آدلار دوباث
 (۲) جربرت دی اورالیاک
 (۳) رابرت کتونی
 (۴) کنستانتین افریقی
- ۱۷۰- انگیزه مارتین لوتر رهبر نهضت پروتستان‌ها برای حمایت از چاپ قرآن چه بود؟
 (۱) خصومت با کاتولیک‌ها
 (۲) گسترش مطالعات عالمانه متون مقدس
 (۳) همدلی با مسلمانان جهت رفع خصومت‌های تاریخی
 (۴) فراهم کردن زمینه برای ردیه نویسی از سوی کشیشان